

Till kommunfullmäktige
i Stockholms stad

REVISIONSBERÄTTELSE
FÖR
VANTÖRS STADSDELSNÄMND ÅR 2006

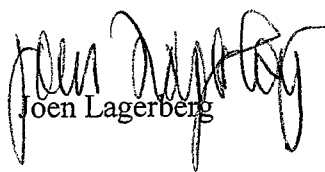
Vi har granskat Vantörs stadsdelsnämnds verksamhet under år 2006.

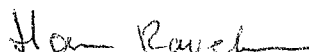
Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet och stadens revisionsreglemente.

Vi bifogar en redogörelse för resultatet av granskningen.

Vi tillstyrker att Vantörs stadsdelsnämnd och dess ledamöter beviljas ansvarsfrihet.

Stockholm den 30 mars 2007

Joen Lagerberg

Hans Ravelius

Barbro Hedman

Siv Lindh

Siv Rodin

Vantörs stadsdelsnämnd

Bilaga till revisionsberättelsen för år 2006

Det ekonomiska och verksamhetsmässiga resultatet är ej helt tillfredsställande på grund av att nämnden överskrider budgeten för ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsåtgärder

Vantörs stadsdelsnämnd redovisar före resultatöverföringar ett nettounderskott med 3,7 mnkr. För anslag 1, nämndens verksamhet redovisas ett nettoöverskott med 13,6 mnkr. För anslag 2, ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsåtgärder redovisas ett nettounderskott med 17,3 mnkr motsvarande 15 % av nettobudgeten. Resultatenheterna överför ett överskott med 4,9 mnkr till år 2007. Efter justering med resultatöverföring samt ombudgetering av ej förbrukade stimulansbidrag och återredovisning av medel med sammanlagt 1,7 mnkr redovisar nämnden ett nettounderskott med 10,3 mnkr.

Nämnden har ej helt uppfyllt sina mål och i verksamhetsplanen angiven verksamhet. Nämnden har inte uppfyllt barnomsorgsgarantin under delar av året och inte heller minskat barngruppernas storlek med två barn per grupp jämfört med år 2003. Andelen elever som lämnar grundskolan och har uppnått kunskapsmålen har ökat med 7 % jämfört med föregående år. Halveringsmålet för ekonomiskt bistånd har inte kunnat uppnås. Samma gäller målet att minska totalkonsumtionen av alkohol och narkotika med 20 % bland elever i grundskolans årskurs 9.

Styrning, uppföljning och kontroll är ej helt tillräcklig eftersom nämnden inte har kommit tillräta med sitt underskott och den interna kontrollen visar brister

Revisorerna bedömer att nämndens styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten har ej varit helt tillräcklig. Revisorerna har vid ett flertal tillfällen uppmanat nämnden att vidta åtgärder för att komma tillräta med underskottet inom anslag 2. Trots detta redovisar nämnden ett stort nettounderskott. Vantörs stadsdelsnämnd slås samman med Enskede-Årsta från och med år 2007. Det åvilar den nya nämnden att minska kostnaderna för ekonomiskt bistånd.

Prognossäkerheten i nämndens tertialrapporter har varit god totalt sett.

Nämndens arbete avseende den interna kontrollen har ej varit helt tillräcklig för att säkerställa rättssäkerheten för den enskilde.

Bokslut och räkenskaper är rättvisande

Revisorerna bedömer att nämndens bokslut och räkenskaper för år 2006 är rättvisande.

Rapportförteckning

Årsrapport 2006 för Vantörs stadsdelsnämnd (nr 32 mars 2007)

Årsrapport 2006

VANTÖRS STADSDELSNÄMND

Det ekonomiska och verksamhetsmässiga resultatet är ej helt tillfredsställande på grund av att nämnden överskrider budgeten för ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsåtgärder

Styrning, uppföljning och kontroll är ej helt tillräcklig eftersom nämnden inte har kommit tillräkta med sitt underskott och den interna kontrollen visar brister

Bokslut och räkenskaper är rättvisande

Den kommunala revisionen är fullmäktiges kontrollinstrument för att granska den verksamhet som bedrivs i nämnder och bolagsstyrelser. Stadsrevisionen i Stockholm granskar nämnders och styrelsers ansvarstagande för att genomföra verksamheten enligt fullmäktiges uppdrag. Stadsrevisionen omfattar både de förtroendevalda revisorerna och revisionskontoret.

I "årsrapporter" för nämnder och "granskningspromemorior" för styrelser sammanfattar Stadsrevisionen det gångna årets synpunkter på verksamheten. Särskilda granskningar som sker under året publiceras löpande som "revisionsrapporter" och i vissa fall som "promemorior".

Publikationerna finns på Stadsrevisionens hemsida. De kan också beställas från revisionskontoret.

STADSREVISIONEN

Revisionskontoret

www.revision.stockholm.se

Besöksadress: Hantverkargatan 3 A, 1 tr

Postadress: 105 35 Stockholm

Telefon: 08-508 29 000

Fax: 08-508 29 399

STADSREVISIONEN
REVISORSGRUPP 4

Till

Enskede-Årsta och
Vantörs stadsdelsnämnd

Revisorerna för Enskede-Årsta och Vantörs stadsdelsnämnder har avslutat revisionen av nämndens verksamhet under år 2006. Kopia på de revisionsberättelser som överlämnas till kommunfullmäktige bifogas.

Revisorerna överlämnar och åberopar revisionskontorets årsrapporter för Enskede-Årsta och Vantörs stadsdelsnämnder.

Vantörs stadsdelsnämnds budgetunderskott för år 2006 inom anslag 2, ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsåtgärder, är otillfredsställande. Revisorerna har dessutom uppmärksammat brister i Vantörs stadsdelsnämnds interna kontroll. Det är angeläget att Enskede-Årsta och Vantörs stadsdelsnämnd, som övertagit de bägge stadsdelsnämndernas verksamhet, vidtar åtgärder för att förhindra att anslag 2 överskrids även för år 2007. Nämnden bör även beakta behovet av en stärkt intern kontroll vid uppbyggnaden av den nya förvaltningen

Revisorerna emotser ett yttrande över årsrapporterna från nämnden senast 2007-06-29.

Stockholm den 30 mars 2007

På revisorernas vägnar

Joen Lagerberg
ordförande

Inger Korsgren
sekreterare

Kopia till
Stadsdelsdirektör Gillis Hammar

Sammanfattning

Det ekonomiska och verksamhetsmässiga resultatet är ej helt tillfredsställande på grund av att nämnden överskrider budgeten för ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsåtgärder

Vantörs stadsdelsnämnd redovisar före resultatöverföringar ett nettounderskott med 3,7 mnkr. För anslag 1, nämndens verksamhet redovisas ett nettoöverskott med 13,6 mnkr. För anslag 2, ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsåtgärder redovisas ett nettounderskott med 17,3 mnkr motsvarande 15 % av nettobudgeten. Resultatenheterna överför ett överskott med 4,9 mnkr till år 2007. Efter justering med resultatöverföring samt ombudgetering av ej förbrukade stimulansbidrag och återredovisning av medel med sammanlagt 1,7 mnkr redovisar nämnden ett nettounderskott med 10,3 mnkr.

Nämnden har ej helt uppfyllt sina mål och i verksamhetsplanen angiven verksamhet. Nämnden har inte uppfyllt barnomsorgsgarantin under delar av året och inte heller lyckats minska barngruppernas storlek med två barn per grupp jämfört med år 2003. Andelen elever som lämnar grundskolan och har uppnått kunskapsmålen har ökat med 7 % jämfört med föregående år. Halveringsmålet för ekonomiskt bistånd har inte kunnat uppnås. Samma gäller målet att minska totalkonsumtionen av alkohol och narkotika med 20 % bland elever i grundskolans årskurs 9.

Styrning, uppföljning och kontroll är ej helt tillräcklig eftersom nämnden inte har kommit tillrätta med sitt underskott och den interna kontrollen visar brister

Revisionskontoret bedömer att nämndens styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten har ej varit helt tillräcklig. Revisorerna har vid ett flertal tillfällen uppmanat nämnden att vidta åtgärder för att komma tillrätta med underskottet inom anslag 2. Trots detta redovisar nämnden ett stort nettounderskott. Vantörs stadsdelsnämnd slås samman med Enskede-Årsta från och med år 2007. Det åvilar den nya nämnden att minska kostnaderna för ekonomiskt bistånd.

Nämndens arbete avseende den interna kontrollen har ej varit helt tillräcklig för att säkerställa rättssäkerheten för den enskilde.

Bokslut och räkenskaper är rättvisande

Revisionskontoret bedömer att nämndens bokslut och räkenskaper för år 2006 är rättvisande.

Rapportförteckning

Årsrapport 2006 för Vantörs stadsdelsnämnd (nr 32 mars 2007)

( )

( )

( )

( )

INNEHÅLL

Sid

1	ÅRETS GRANSKNING	1
2	NÄMNDENS RESULTAT	1
2.1	Ekonomi	2
2.2	Verksamhet.....	3
3	STYRNING, UPPFÖLJNING OCH KONTROLL	5
3.1	Styrning och uppföljning av ekonomi och verksamhet.....	6
3.2	Kvalitetsarbete	7
3.3	Intern kontroll	9
4	NÄMNDENS BOKSLUT OCH RÄKENSKAPER	12

Bilagor

Bilaga 1 Revisionskontorets bedömningskriterier

Bilaga 2 Revisionsrapporter under perioden april 2006 - mars 2007

1 ÅRETS GRANSKNING

I denna årsrapport redovisas det samlade resultatet av revisionskontorets granskning av Vantörs stadsdelsnämnds verksamhet avseende år 2006.

Den årliga revisionen omfattar granskningar och bedömningar inom följande områden:

- Nämndens ekonomiska och verksamhetsmässiga resultat
- Nämndens styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten
- Nämndens bokslut, delårsrapporter och räkenskaper

Revisionen genomförs i enlighet med kommunallagen och andra tillämpliga lagar samt i enlighet med reglementet för stadsrevisionen och god revisionssed i kommunal verksamhet. Inriktningen och omfattningen fastställs av de förtroendevalda revisorerna i den årliga revisionsplanen. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge en rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning. Revisionskontorets bedömningskriterier redovisas i *bilaga 1*.

En förteckning över stadsrevisionens samtliga revisionsrapporter under perioden april 2006 – mars 2007 redovisas i *bilaga 2*.

Revisionskontoret har även följt upp nämndens åtgärder med anledning av tidigare revisionsrapporter. Uppföljningen redovisas under berört avsnitt i årsrapporten. Resultatet av uppföljningen har vägts in i den samlade bedömningen.

Stadsdelsnämnderna Enskede-Årsta och Vantör slås samman och bildar Enskede-Årsta och Vantörs stadsdelsnämnd från och med den 1 januari 2007.

Årsrapporten har faktakontrollerats av förvaltningen.

2 NÄMNDENS RESULTAT

I detta avsnitt redovisas om nämnden har uppfyllt kommunfullmäktiges mål och direktiv samt om verksamheten har bedrivits inom ramen för tilldelade anslag, i den omfattning samt med den inriktning och kvalitet som fastställts i nämndens verksamhetsplan för år 2006.

Sammanfattningsvis bedömer revisionskontoret att Vantörs stadsdelsnämnds ekonomiska och verksamhetsmässiga resultat för året är ej helt tillfredsställande.

2.1 Ekonomi

Nämnden redovisar följande budgetutfall och avvikelser år 2006.

Mnkr	Budget 2006	BOKSLUT 2006			Budget- avvikelse 2005
		Utfall	Avvikelse*	Avvikelse %	
Anslag 1 (nämndens verksamhet)					
Kostnader	1 133,0	1 130,6	2,4	0,2	- 15,3
Intäkter	140,5	151,7	11,2	8,0	8,1
Nettokostnader anslag 1	992,5	978,9	13,6	1,4	- 7,2
Anslag 2 (ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsåtgärder)					
Kostnader	124,5	142,9	- 18,4	14,0	- 19,1
Intäkter	12,3	13,4	1,1	8,9	0,7
Nettokostnader anslag 2	112,2	129,5	- 17,3	15,4	- 18,4
Summa stadsdelsnämnd netto	1 104,7	1 108,4	- 3,7	0,3	- 25,6
Justerat netto, efter resultat- överföringar		1 113,3	- 8,6		- 18,1
Investeringar					
Utgifter	2,9	2,4	0,5		
Inkomster	0,0	0,0	0,0		
Nettoutgifter investeringar	2,9	2,4	0,5	17,2	

* - = underskott mot budget

Nämnden redovisar för anslag 1 och anslag 2 ett sammanlagt nettounderskott med 3,7 mnkr jämfört med budget. Efter överföring av resultatenheternas resultat uppgår nettounderskottet till 8,6 mnkr. Nämnden begär ombudgetering med 1,1 mnkr för ej förbrukade stimulansbidrag inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning samt återredovisar 0,6 mnkr för förskolor. Efter denna justering uppgår nämndens nettounderskott till 10,3 mnkr.

För *anslag 1* redovisas före justeringar ett nettoöverskott med 13,6 mnkr. Administrationen har ett större nettoöverskott som hänförs till lägre förvaltningsgemensamma kostnader.

Individ- och familjeomsorgen har ett nettounderskott främst inom barn och ungdomsvården men även inom missbruksvården.

Inom de pedagogiska verksamheterna har förskoleverksamheten ett stort nettoöverskott som förklaras av att medel för iordningsställande av nya förskolor inte har tagits i anspråk och av ökade intäkter på grund av fler inskrivna barn. Grundskoleverksamheten redovisar ett nettounderskott både före och efter resultatöverföring. Underskottet täcks av nettoöverskott inom skolbarnomsorgen och särskolan.

Äldreomsorgen har sammantaget ett marginellt nettounderskott. Beställarsidan har dock ett nettounderskott och utförarsidan ett nettoöverskott inom särskilda boenden.

För *anslag 2* redovisas ett nettounderskott med 17,3 mnkr på grund av höga kostnader redan vid ingången av det nya budgetåret. Underskottet motsvarar 15 % av nettobudgeten.

Resultatenheter

Nämnden har inrättat sammanlagt 24 resultatenheter inom de pedagogiska verksamheterna, äldreomsorgen, stöd och service till personer med funktionsnedsättning samt socialpsykiatri. Resultatenheterna överför ett överskott med 4,9 mnkr till år 2007.

Två grundskolor redovisar för andra året i rad ett underskott och avvecklas som resultatenheter i enlighet med stadens regler.

2.2 Verksamhet

Måluppfyllelse

Nämndens egna mål för verksamhetsområdet ansluter till kommunfullmäktiges budget och nämndens huvuduppgifter. Revisionskontoret bedömer att nämnden under år 2006 ej helt har uppfyllt sina mål och huvuduppgifter samt den i verksamhetsplanen angivna verksamheten.

Pedagogiska verksamheter

Nämnden har uppfyllt barnomsorgsgarantin under år 2006 med undantag för 15-20 barn som fick vänta något längre än tre månader på plats under våren.

Kommunfullmäktiges mål är att under perioden 2003-2006 minska barngruppernas storlek inom förskoleverksamheten med i genomsnitt två barn per grupp med bibehållen personal. Jämfört med tertialrapport 1 år 2003 har barngruppernas storlek minskat med i genomsnitt 1,3 barn. Nämnden har inte uppfyllt målet.

Förskoleplanens mål är att antalet små barn (1-3 år) inte ska vara fler än 14 barn per grupp och äldre barn (4-5 år) inte fler än 18 barn per grupp. Nämnden redovisar 14,0 barn respektive 17,8 barn för dessa två åldersgrupper. Nämnden har uppfyllt målet.

Kommunfullmäktiges mål att öka andelen elever som lämnar grundskolan och har uppnått kunskapsmålen har ökat med 7 procentenheter jämfört med föregående år. Nämnden har uppfyllt målet. Andelen elever som har uppnått kunskapsmålen uppgår till 84 %. Vantör ligger under stadens genomsnitt på 89 %. Variationen mellan stadsdelsnämndens tre högstadieskolor är dock stor med ett lägsta genomsnitt på 52 % för en av skolorna.

Individ- och familjeomsorg

Kommunfullmäktiges mål att minska eleverns total konsumtion av alkohol och narkotika med 20 % jämfört med år 2004 har följts upp inom staden genom en drogvaneundersökning. Stockholmsenkäten genomförs vartannat år bland elever i årskurs 9 inom grundskolan och årskurs 2 inom gymnasieskolan.

Enligt undersökningsresultatet har sedan år 2004 total konsumtionen av alkohol bland årskurs 9 i Vantör minskat med 12 %. Nämnden har därmed inte uppfyllt målet. Elevernas alkoholkonsumtion ligger dock under stadens genomsnitt för år 2006.

Kommunfullmäktiges mål att antalet personer som har ekonomiskt bistånd ska halveras från 1999 års nivå fram till år 2007 har inte kunnat uppfyllas. Nämnden redovisar en minskning med 21 % vilket är en förbättring jämfört med föregående år. Resultatet ligger dock markant under stadens genomsnitt på 37 %.

Sjukfrånvaro

Den totala sjukfrånvaron har minskat från 8,2 % till 7,7 % år 2006. Minskningen är 0,5 procentenheter jämfört med år 2005. Sjukfrånvaron ligger under stadens genomsnitt och är lägst bland alla stadsdelsnämnder. Nämnden har under år 2006 drivit ett projekt, Långtidsfrisk. För att öka närvaron har målen varit att minska frånvaron, få medarbetarna att känna ökad delaktighet samt att medarbetarna ser att deras kunskap och kompetens tas tillvara.

Domar

Enligt nämndens redovisning fanns vid årsskiftet inga ej verkställda domar inom socialtjänsten.

Antalet domar mot nämndens beslut om ekonomiskt bistånd har ökat från 8 domar föregående år till 19 domar år 2006. Totala antalet beslut har minskat jämfört med föregående år. Samtidigt har avslagsbesluten ökat och utgör 11 % av alla beslut.

Ej verkställda beslut enligt SoL

Efter ändring av socialtjänstlagen (SoL) från och med den 1 juli 2006 ska stadsdelsnämnderna rapportera gynnande beslut om bistånd enligt 4 kap. 1 § SoL som inte har verkställts inom tre månader från beslutsdatum. Rapporteringsskyldigheten gäller även avbrott i verkställigheten om beslutet inte har verkställts på nytt inom tre månader från dagen för avbrottet. Rapportering ska ske kvartalsvis till länsstyrelsen, revisorer och kommunfullmäktige.

Lagändringen innebär att nämnden kan åläggas att betala sanktionsavgift om beslut inte verkställs inom skälig tid. Länsstyrelsen utreder och tar ställning till om det finns godtagbara skäl till att beslut inte har verkställts. Efter det beslutar länsstyrelsen om eventuell ansökan om sanktionsavgift hos länsrätten.

Nämnden rapporterar 2006-12-31 inga ej verkställda beslut om bistånd enligt SoL.

Verksamhetsberättelse

Verksamhetsberättelsen ger en god bild av måluppfyllelse, verksamhet och ekonomi. Nämnden får kompletterande information i en separat del till verksamhetsberättelsen.

3 STYRNING, UPPFÖLJNING OCH KONTROLL

I detta avsnitt redovisas om nämnden har ett system för styrning, uppföljning och kontroll, vilket bygger på en helhetssyn på den kommunala verksamheten samt säkerställer en ändamålsenlig verksamhet och en effektiv resursanvändning, liksom en tillräcklig säkerhet inom nämndens organisation och verksamhet.

Sammanfattningsvis bedömer revisionskontoret att Vantörs stadsdelsnämnds styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten är ej helt tillräcklig.

3.1 Styrning och uppföljning av ekonomi och verksamhet

Tertialrapporter - nämndens årsprognoser 2006

Nämnden har lämnat följande prognoser under året.

Mnkr	Tertial- rapport 1	Tertial- rapport 2 (T 2)	Bokslut 2006	Avvikelse T2 - bok- slut
Anslag 1 (nämndens verksamhet)				
Kostnader	1 114,2	1 133,0	1 130,6	2,4
Intäkter	132,1	139,0	151,7	12,7
Nettokostnader anslag 1	982,1	994,0	978,9	15,1
Anslag 2 (ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsåtgärder)				
Kostnader	134,2	136,4	142,9	- 6,5
Intäkter	7,3	7,3	13,4	6,1
Nettokostnader anslag 2	126,9	129,1	129,5	- 0,4
Summa netto	1 109,0	1 123,1	1 108,4	14,7
Investeringar				
Utgifter	0,0	2,9	2,4	0,5
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0
Nettoutgifter	0,0	2,9	2,4	0,5

Prognossäkerheten i nämndens tertialrapporter har varit god totalt sett. För anslag 1 blev nettokostnaderna dock lägre jämfört med tertialrapport 2 på grund av högre intäkter i bokslutet. Prognoserna för anslag 2 har varit tillförlitliga.

Jämfört med tertialrapport 2 visar bokslutet att tillförlitligheten i prognoserna för vissa verksamhetsområden inom anslag 1 har varit bristfällig. Äldreomsorgens kostnader blev lägre till följd av att tidigare vidtagna åtgärder inom särskilda boenden har gett effekt.

Prognossäkerheten inom de pedagogiska verksamheterna har varit genomgående bristfällig. Förskoleverksamheten redovisar markant lägre nettokostnader i bokslutet och även för skolbarnomsorgen blev nettokostnaderna lägre. För grundskoleverksamheten blev istället nettokostnaderna högre.

Nämndens styrning och uppföljning under året

Nämnden redovisade ett stort nettounderskott för anslag 2, ekonomisk bistånd och arbetsmarknadsåtgärder år 2005. I maj 2006 framförde nämnden i yttrandet över revisionskontorets Årsrapport 2005 att möjligheten att hålla budgeten var beroende av läget på arbetsmarknaden. Nämnden befarade ett fortsatt underskott och hänvisade till ett antal åtgärder som hade beslutats i årets första tertialrapport. Nämnden framförde att underskottet skulle kunna begränsas av intensiva insatser inom ordinarie verksamhet och genom projekt samt genom diskussioner med all personal om metodutveckling och fortsatta åtgärder.

Nämnden har i juni 2006 fått en skrivelse från revisorerna med anledning av prognostiserat underskott för anslag 2 i tertialrapport 1/2006. Revisorerna utgick ifrån att nämnden skulle vidta åtgärder så att nämnden senast i den andra tertialrapporten kunde redovisa en prognos där kostnaderna rymdes inom budgetanslaget.

I tertialrapport 2/2006 prognostiserade nämnden istället en kostnadsökning. Revisorerna bedömde därför i november 2006 att nämndens styrning, uppföljning och kontroll inte var helt tillfredsställande.

I bokslutet för år 2006 redovisar nämnden ännu högre kostnader för anslag 2 trots att antalet hushåll har minskat under året. Även antalet hushåll som varit aktuella mer än nio månader har minskat. Anslagets intäkter blev dock markant högre i bokslutet vilket gör att nettoresultatet överensstämmer väl med prognosen i tertialrapport 2.

Den nya sammanslagna stadsdelsnämnden Enskede-Årsta och Vantör har påbörjat en översyn av ekonomiskt bistånd för att bryta den negativa trenden som Vantörs stadsdelsnämnd har uppvisat. Det åvilar den nya nämnden att minska kostnaderna för ekonomiskt bistånd.

3.2 Kvalitetsarbete

Nämndens kvalitetssystem

I både socialtjänstlagen (SoL) och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) anges bestämmelser om kvalitet och kvalitetsarbete inom socialtjänsten. Enligt båda lagarna ska insatser inom socialtjänsten vara av god kvalitet. Kvaliteten i verksamheten ska systematiskt och fortlöpande utvecklas och säkras. Det ska finnas metoder för uppföljning och utvärdering av verksamheten.

Kommunfullmäktige har år 1999 fastställt en Strategi för kvalitetsutveckling i Stockholms stad. Året därpå fastställde nämnden en egen strategi för kvalitetsutveckling i Vantör utifrån kommunfullmäktiges beslut. Nämndens strategi, som gäller fortfarande, omfattar bl a ledningens ansvar för kvalitetsarbetet, åtaganden och arbetssätt samt uppföljning, utvärdering och utveckling av verksamheten.

Inom äldreomsorgen samt stöd och service till personer med funktionsnedsättning har tagits ett första steg för ett samlat dokumenterat kvalitetssystem som även omfattar hälso- och sjukvården. Lagar och föreskrifter, stadens styrdokument samt Vantörs egna regler och rutiner har samlats i pärmar.

Förvaltningen har haft som mål att göra återkommande brukarundersökningar inom äldreomsorgen samt inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning. År 2006 genomfördes inga brukarundersökningar på grund av ett flertal enkätundersökningar år 2005. Dessutom gjordes år 2006 en uppföljning av hemtjänsten inom hela staden.

Enligt bestämmelser i hälso- och sjukvårdslagen ska kvaliteten inom hälso- och sjukvårdslagen fortlöpande utvecklas och säkras. Inom den medicinskt ansvariga sjuksköterskans (MAS) ansvarsområde ligger att följa upp och granska hälso- och sjukvården i kommunens särskilda boenden. MAS i Vantör har under hösten 2005 genomfört den årliga uppföljningen av hälso- och sjukvårdsinsatser tillsammans med fyra andra stadsdelsförvaltningar. Nämnden har fått en rapport våren 2006.

Kvalitetsredovisningar inom det pedagogiska verksamhetsområdet

Kommunfullmäktige antog hösten 2005 ett kvalitetssystem för de pedagogiska verksamheterna i staden. Stadsdelsnämnderna ska årligen lämna en kvalitetsredovisning som underlag till stadens kvalitetsredovisning. En bedömning och analys av måluppfyllelse utifrån de nationella målen, kommunfullmäktiges skolplan och förskoleplan ska göras. I verksamhetsberättelsen lämnas en sammanställning för kommunala förskolor, grundskolor och fritidshem inom Vantörs stadsdelsnämnd. Inom enheterna pågår ett kontinuerligt arbete med måluppfyllelse och utveckling av verksamheten.

Stadens kvalitetsuppföljning

Stadens förskoleinspektörer har till uppgift att inspektera verksamheterna och synliggöra styrkor och eventuella svagheter samt att ta fram förslag på förbättringsområden. Inspektörerna har gjort ett tillsynsbesök vid en av nämndens förskolor och lyfter fram utvecklingsområden. För att förskolan ska nå en bättre måluppfyllelse bör bland annat ledning och personal tillsammans se över organisationen för att utnyttja sina resurser effektivare. Förskolan bör också arbeta för att omsätta

förskolans styrdokument i den dagliga verksamheten. Enligt inspektörerna behövs en tydlig strategi för att skapa ett medvetet förändringsarbete.

Staden har från januari 2006 infört en ny modell för kvalitetsuppföljning av hemtjänst, ledsagning och avlösning, insatser som omfattas av kundvalsmodellen. Under hösten 2006 genomfördes en brukarundersökning om hemtjänst till äldre. Rapporten visar att Vantör får ett helhetsomdöme som ligger nästan i nivå med medelvärdet för kvaliteten i stadens hemtjänst.

Statlig tillsyn och uppföljning

Länsstyrelsen har gjort ett förannmält tillsynsbesök hos ett korttidsboende inom äldreomsorgen. I granskningen har bland annat ingått att undersöka hur de äldre bemöts, om deras integritet respekteras, om de äldre känner sig trygga och om omsorgen utförs på ett rättssäkert sätt. Utförardokumentationen har också granskats. Länsstyrelsen bedömde att korttidsboendet fungerade väl.

3.3 Intern kontroll

Den interna kontrollen omfattar allt i en verksamhets organisation, styrning, uppföljning och redovisning som syftar till att säkerställa en ändamålsenlig, effektiv och korrekt utförd verksamhet. Internkontrollplanen är ett medel för att följa upp den interna kontrollen.

Nämnden har år 2004 reviderat tidigare beslut om system för intern kontroll. Nämnden fastställde i samband med verksamhetsplanen en internkontrollplan för år 2006. Planen baseras på en väsentlighets- och riskanalys från verksamheterna och omfattar fem granskningsområden som alla avser administrativa kontroller. Nämnden har prioriterat budgetuppföljning, sjukfrånvaro och rehabilitering, systematiskt brandskyddsarbete, inköpsrutiner och IT-säkerhet.

Genomförandet blev fördröjt dels på grund av att ansvaret för internkontroll flyttades till en annan avdelning, dels för att det saknades en arbetsplan för året. Under hösten 2006 genomfördes granskningar inom ett begränsat antal enheter men inom alla fem områdena. Granskningen har rapporterats till nämnden i december 2006. Enligt rapporten var bl a dokumentation av rutiner ett förbättringsområde.

Sammanfattningsvis bedömer revisionskontoret att nämndens arbete avseende den interna kontrollen ej har varit helt tillräcklig. Trots en omfattande verksamhet har inga verksamhetskontroller tagits med i internkontrollplanen vilket är en brist.

Avslut av barnärenden inom angiven tidsram

Revisionskontoret har granskat om nämnden avslutar inledda utredningar till barns skydd eller stöd i enlighet med socialtjänstlagen (SoL). Enligt lagen ska utredningarna bedrivas skyndsamt och vara slutförda senast inom fyra månader (11 kap 2 § SoL). Om det finns särskilda skäl kan sociala delegationen besluta om att förlänga utredningstiden till ett visst datum.

Revisionskontorets granskning har baserats på uppgifter i stadens verksamhetssystem Paraplyet. Urvalet bestod av samtliga inledda barnutredningar första kvartalet 2006. Från systemet hämtades även uppgifter om avslut eller förlängning av en utredning. Revisionskontoret har därvid uppmärksammat att uppgifterna i verksamhetssystemet inte är tillförlitliga eftersom det registrerade slutdatumet inte behöver överensstämma med det faktiska beslutsdatumet då systemet medger efterdatering. För att få rättvisande statistik över utredningstider måste datumet som registreras överensstämma med det undertecknade beslutet om avslutad utredning. Revisionskontoret har därför kontrollerat uppgifterna i systemet med förvaltningen.

Nämnden hade under granskningsperioden inlett 68 barnutredningar. Enligt verksamhetssystemet hade 57 av ärenden (84 %) inte avslutats i tid. Efter kontakt med förvaltningen framkom att 26 av ärendena (38 %) inte hade slutförts inom fyra månader.

Enligt revisionskontoret bör den nya sammanslagna stadsdelsnämnden Enskede-Årsta och Vantör säkerställa att inledda utredningar avslutas inom angiven tidsram. Nämnden bör även säkerställa att uppgifterna i verksamhetssystemet Paraplyet är tillförlitliga för den enskildes rättssäkerhet. Tillförlitliga uppgifter behövs även för kontroll och utveckling av verksamheten.

Utförardokumentation

Revisionskontoret har granskat utförardokumentation inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning. Syftet var att bedöma om nämndens dokumentation är tillräcklig, väsentlig och korrekt. Varje enskilt ärende ska dokumenteras på ett sådant sätt att rättssäkerheten och den enskildes insyns rätt kan garanteras.

Granskningen omfattade dokumentation av enskilda ärenden vid en daglig verksamhet samt nämndens rutiner för utförardokumentation. Resultatet har sammanställts och rapporterats till förvaltningen.

Sammanfattningsvis fanns inte en tillräcklig, väsentlig och korrekt dokumentation i något av de granskade ärendena vid enheten. Dokumentationen var närmast obefintlig. Nämnden är dokumentationsskyldig men granskningen visade att lagens

krav och stadens riktlinjer för utförardokumentation inte hade följts. En personakt ska upprättas för varje enskilt ärende. Skriftliga rutiner bör finnas som stöd för utförarna. Nämnden bör ha en tillräcklig kontroll av att ställda krav på dokumentationen uppfylls. Revisionskontoret ser positivt på den utveckling av utförardokumentation som hade påbörjats inom förvaltningen.

Granskning av förenings- och projektbidrag

Revisionskontoret har granskat nämndens hantering av bidrag till föreningar. Syftet var att bedöma om kontrollen och dokumentationen är tillräcklig vid handläggning och utbetalning av förenings- och projektbidrag. Granskningsresultatet med revisionskontorets synpunkter och rekommendationer har redovisats till förvaltningen.

Sammanfattningsvis fanns stora brister i nämndens handläggning av bidrag till föreningar. Nämnden måste ha bättre kontroll av projektarbeten och utbetalda bidrag. Detta är särskilt viktigt i projekt som tilldelats stora belopp och som löper under en längre tid. Projekten måste avslutas inom rimlig tid. Dokumentationen över handläggning, kontroller, bedömning och kontakter måste bli bättre för att kunna följa ett ärende. Handlingarna ska hållas ordnade på ett sådant sätt att de utan svårighet kan återfinnas.

Nämnden har år 2004 fastställt rutiner men dessa har inte följts i alla delar. Rutinerna är i behov av revidering för att ytterligare förtydliga vilka krav som ställs på ansökan, vilka villkor som ska vara uppfyllda för att få bidrag och när en ansökan kommer att avslås. Tidpunkt för när en slutrapport senast ska vara inlämnad måste anges. Nybildade föreningar bör beviljas bidrag först efter ett år från starten. Bidrag ska endast lämnas till föreningar som uppfyller ställda krav.

Eftersom Vantörs stadsdelsnämnd har slagits samman med Enskede-Årsta bör revisionskontorets synpunkter och rekommendationer beaktas av den nya nämnden. Det måste finnas tillfredsställande rutiner, tillräcklig kontroll av uppgifter och dokumentation för att säkerställa hanteringen av bidrag till föreningar. Kontroller behöver också göras inom ramen av nämndens internkontrollplaner.

Anlitande av oseriösa leverantörer

Revisionskontoret har granskat om nämnderna anlitar oseriösa leverantörer. Med oseriösa leverantörer avses i detta sammanhang i första hand leverantörer som finns upptagna på Svensk Handels varningslista. Granskningen genomfördes genom att matcha leverantörer på varningslistan med stadens leverantörsregister i Agresso. Det framkom att främst verksamheterna grundskola och förskola inom stadsdelsnämnderna hade anlitat oseriösa leverantörer. Vantörs stadsdelsnämnd hade dock inte betalat några fakturor vilket tyder på en tillräcklig kontroll av leverantörer i inköpsrutinerna.

4 NÄMNDENS BOKSLUT OCH RÄKENSKAPER

I detta avsnitt redovisas om nämndens bokslut är rättvisande samt om räkenskaperna är upprättade i enlighet med den kommunala redovisningslagen, god redovisningssed och stadens regler och anvisningar.

Sammanfattningsvis bedömer revisionskontoret att Vantörs stadsdelsnämnds bokslut och räkenskaper för år 2006 är rättvisande.

Stadsdelsnämnderna har övertagit alla anläggningar i parker och grönområden från marknämnden år 2006. Nämnden har tilldelats en investeringsbudget på 2,9 mnkr. Enligt uppgift från förvaltningen har inga pågående arbeten avslutats under året. Aktivering av anläggningstillgångar har därmed inte varit aktuellt.

Enheterna ska i anslutning till bokslutet lämna inventarieförteckningar till ekonomiavdelningen. Vid årsskiftet hade nästan alla enheter lämnat sina inventarieförteckningar. Ekonomiavdelningen hade under hösten 2006 tagit upp även detta i samband med en genomförd ekonomiutbildning vilket bidragit till den höga inlämningsfrekvensen.

Ny-, om- och tillbyggnad i stadsdelsnämndernas och utbildningsnämndens hyrda lokaler (PM oktober 2006)

Revisionskontoret har granskat hur stadsdelsnämnderna och utbildningsnämnden finansierar och redovisar ny-, om- och tillbyggnader i hyrda lokaler. Granskningen visar att nästan samtliga nämnder finansierar dessa kostnader med medel avsedda för verksamhetens årliga drift. Nämnderna redovisar inte kostnaderna för ny-, om- och tillbyggnader enligt den kommunala redovisningslagen och enligt god kommunal redovisningssed. Enligt revisionskontoret behöver kommunstyrelsen se över stadens regelsystem och skapa ett system som både tar hänsyn till att verksamheten kan bedrivas på ett ändamålsenligt och kostnadseffektivt sätt samt att lagar, avtal och beslut efterlevs.

Promemorian har överlämnats till stadsdelsnämnderna, utbildningsnämnden och kommunstyrelsen för yttrande. Vantörs stadsdelsnämnd har valt att avstå från att lämna ett yttrande.

Maria Lövgren
Enhetschef

Ulla Pöljö
Revisor

BILAGA 1

Revisionskontorets bedömningskriterier

Bedömning

För avsnitten 2 Nämndens resultat och 3 Styrning, uppföljning och kontroll används följande bedömningar:

<i>Tillfredsställande/Tillräcklig</i>	Kriterierna är i allt väsentligt uppfyllda
<i>Ej helt tillfredsställande/ Ej helt tillräcklig</i>	Brister finns som måste åtgärdas
<i>Oacceptabelt/Oacceptabel</i>	Väsentliga brister finns som måste åtgärdas omgående

För avsnitt 4 Nämndens bokslut och räkenskaper gäller följande bedömningar:

Rättvisande, Ej helt rättvisande eller Ej rättvisande

Nämndens resultat

Bedömningskriterier

Nämnden har uppfyllt kommunfullmäktiges mål och direktiv. Verksamheten har bedrivits inom ramen för tilldelade anslag samt i den omfattning, med den inriktning och med den kvalitet som har fastställts i nämndens verksamhetsplan för år 2006.

- Nämndens budgetutfall ligger inom tilldelat/tilldelade anslag.
  - Nämnden har uppnått i verksamhetsplanen angiven verksamhet och kvalitet.
  - Nämnden har uppfyllt sina egna mål för verksamhetsområdet.
  - Nämnden har uppfyllt kommunfullmäktiges inriktningsmål och mål för verksamhetsområdet.
  - Nämnden har fullgjort av kommunfullmäktige lämnade uppdrag.
-

Styrning, uppföljning och kontroll

Bedömningskriterier

Nämndens system för styrning, uppföljning och kontroll bygger på en helhetssyn på den kommunala verksamheten samt säkerställer en ändamålsenlig verksamhet och en effektiv resursanvändning, liksom en tillräcklig säkerhet inom nämndens organisation och verksamhet.

- Nämnden har ett tillfredsställande integrerat system för styrning och uppföljning av ekonomi, verksamhet och kvalitet.
- Nämnden har en ändamålsenlig organisation med en tydlig fördelning av ansvar och befogenheter.
- Nämnden har fastställt egna mål för verksamhetsområdet i överensstämmelse med kommunfullmäktiges inriktningsmål och mål för verksamhetsområdet.
- Nämnden följer kontinuerligt och systematiskt upp ekonomi, verksamhet och kvalitet, analyserar väsentliga avvikelser och vidtar åtgärder vid behov.
- Nämndens plan- och uppföljningsdokument ger en god bild av ekonomi, verksamhet och kvalitet.
- Nämnden har ett fungerande system för intern kontroll som säkerställer en effektiv och rättssäker verksamhet samt förebygger allvarliga fel och skador.
- Nämnden fastställer årligen en internkontrollplan som är tydligt kopplad till en väsentlighets- och riskanalys.
- Nämnden genomför internkontrollplanen och åtgärdar brister.
- Nämnden följer gällande lagar, föreskrifter, beslut och avtal.

Nämndens bokslut och räkenskaper

Bedömningskriterier

- Nämndens bokslut är rättvisande.
  - Nämndens räkenskaper är upprättade i enlighet med den kommunala redovisningslagen, god redovisningssed samt stadens regler och anvisningar.
-

STADSREVISIONEN
REVISIONSKONTORET

BILAGA 2

Revisionsrapporter under perioden
april 2006 – mars 2007

Samtliga rapporter finns tillgängliga på www.revision.stockholm.se

2006:11	Rapport angående granskning av Miljögiftskansliet
2006:12	Staden som medfinansiär i stora infrastrukturprojekt
2006:13	Stadens beredskap för extraordinära händelser
2006:14	Granskning av AB Stockholmshems skydd mot korruption
2006:15	Underhåll och investeringar vid två nämnder och två bolag
2007:01	Socialtjänstnämndens interna styrning och kontroll av verksamheten för tillståndsgivning

